

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การบริหารงานในปัจจุบันทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน มีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการจัดเก็บข้อมูล และประมวลผลข้อมูลอย่างกว้างขวาง เนื่องจากปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนการปฏิบัติงานด้วยกำลังคนไม่สามารถกระทำทันเวลาหรืออาจต้องอาศัยผู้ปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก เพื่อให้ได้ข้อมูลตามความต้องการของผู้บริหาร การบริหารกำลังพล (Torrington 1983) เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการบริหารงานในหน่วยงานซึ่งประกอบด้วย 4 M คือ Men, Money, Management และ Material โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานขนาดใหญ่ เช่น หน่วยงานของกองทัพ ซึ่งมีการบริหารกำลังพลภายในเหล่าทัพของตนเป็นอิสระ โดยสามารถปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมกำลังพลทหารเรือ มีภารกิจหลักในการบริหารกำลังพลทั้งปวงของกองทัพเรือ โดยเฉพาะการจัดการและการจัดหากำลังพลให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในกองทัพเรือ ซึ่งมีความต้องการบุคลากรแต่ละประเภทแตกต่างกันไปตามภารกิจของหน่วย บุคลากรเหล่านี้ได้มาจากแหล่งผลิตที่แตกต่างกันทั้งด้านคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ ตลอดจนความรับผิดชอบในหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง โดยแบ่งออกเป็นข้าราชการชั้นสัญญาบัตร ข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และทหารกองประจำการ บุคลากรดังกล่าวมีทั้งประเภทที่ผลิตจากสถาบันการศึกษาหลักของกองทัพเรือ และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ทุกระดับ รวมกำลังพลทั้งสิ้นกว่า 80,000 คน และกรมกำลังพลทหารเรือต้องรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เริ่มต้นเข้ารับราชการในสังกัดของกองทัพเรือ จนกระทั่งพ้นราชการจากกองทัพเรือ เช่น นายทหารสัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือ ต้องเริ่มต้นรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารไปจนถึงเกษียณอายุราชการ รวมเวลาทั้งสิ้นถึง 45 ปี โดยประมาณ

นอกจากการบริหารงานกำลังพลภายในกองทัพเรือแล้ว ยังต้องประสานงานกับหน่วยข้างเคียงอื่นภายในกองทัพเรือ เช่น กรมยุทธการทหารเรือ สำนักปลัดบัญชาทหารเรือ กรมการเงินทหารเรือ กรมพลธิการทหารเรือ กรมส่งกำลังบำรุงทหารเรือ ตลอดจนหน่วยข้างเคียงภายนอกกองทัพเรือ เช่น สำนักปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการทหารสูงสุด กองอำนาจการรักษาความสงบภายในประเทศ กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน ฯลฯ ที่มีความสัมพันธ์กันในเรื่องข้อมูลกำลังพลและหน้าที่การงานที่เกี่ยวข้อง

การบริหารกำลังพลจำนวนมาก ที่มีความหลากหลายทั้งในเรื่องรูปแบบของข้อมูลและปริมาณของข้อมูล เพื่อให้การบริหารด้านกำลังพลกับหน่วยต่าง ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยวิทยาการที่ทันสมัยในปัจจุบัน มาช่วยในการบริหารงานเหล่านี้ เพื่อให้บรรลุภารกิจของหน่วยตามที่ได้รับมอบหมาย โดยจัดทำเป็น "ระบบสารสนเทศ" ซึ่งเป็นการจัดรวมระบบงานต่าง ๆ ที่จะเป็นเครื่องช่วยบริหารงานในหน่วยงานขนาดใหญ่ ให้สามารถใช้งานข่าวสารข้อมูลดังกล่าวสำหรับการปฏิบัติงานการวิเคราะห์ การจัดการลดจนการตัดสินใจสำหรับผู้บริหาร (Gordon and Magarethe 1974) ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจำเป็นต้องมีรายละเอียดเพียงพอที่จะนำมาประมวลผล จนได้ผลลัพธ์ตามความต้องการ โดยมีลักษณะของข้อมูลหลักดังนี้คือ

1. ทำเนียบอัตรากำลังพลของหน่วยงานในกองทัพเรือ กำหนดให้มีการบรรจุกำลังพลในแต่ละชั้นยศแต่ละคุณวุฒิได้จำนวนเท่าใด และมีตำแหน่งอะไรบ้างในแต่ละหน่วยงานย่อย
2. สถานภาพการบรรจุกำลังพลในหน่วยงานนั้น ๆ โดยคำนวณจากผลลัพธ์ในข้อ 1.
3. ประวัติการรับราชการ และการทำงานของข้าราชการแต่ละคน เช่น ตำแหน่งที่เคยปฏิบัติงานในอดีต การเลื่อนยศที่ผ่านมา การรับเงินเดือนหรือบำเหน็จความชอบ
4. ประวัติการศึกษา ก่อนและหลังรับราชการ ทั้งทางทหารและทางพลเรือน ครอบคลุมถึงการศึกษาในต่างประเทศด้วย
5. สิทธิกำลังพลอื่น ๆ เช่น เหยื่ออุตราและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่สมควรได้รับตามชั้นยศและหน้าที่การงาน การคำนวณอายุราชการวิเศษเมื่อไปราชการพิเศษ ซึ่งจะมิผลในการคำนวณเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ
6. การประสานงานกับหน่วยข้างเคียงอื่น ที่ต้องอาศัยข้อมูลกำลังพล เช่น
 - ก. ประมาณการกำลังพลด้านยุทธการ ของกรมยุทธการทหารเรือ

ข. การจัดสรรงบประมาณในหมวดเงินเดือนและค่าจ้างของสำนักปลัด
บัญชาทหารเรือ

ค. การจ่ายเงินเดือนและค่าจ้างของกรมการเงินทหารเรือ

ง. การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องใช้ประจำสำนักงาน และ
เครื่องอุปโภคบริโภค ของกรมพลศึกษาทหารเรือ และกรมส่งกำลังบำรุงทหารเรือ

7. การประสานงานกับหน่วยข้างเคียงอื่น ๆ นอกกองทัพเรือซึ่งต้องคัดเลือก
กำลังพลไปสนับสนุนภารกิจพิเศษของหน่วยนั้น ๆ รวมทั้งต้องคอยติดตามความเคลื่อนไหว
และคัดเลือกบุคคลใหม่ไปสับเปลี่ยนเมื่อครบกำหนดตามหัวระยะเวลา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. พัฒนาระบบข้อมูลกำลังพลของกองทัพเรือให้ทันสมัย และเป็นระบบที่ครบ
วงจร

2. พัฒนาโปรแกรม เพื่อเรียกใช้ข้อมูลกำลังพลสำหรับผู้บริหารของกองทัพเรือ
โดยพิจารณาในเรื่อง

ก. การโยกย้ายข้าราชการประจำปี

ข. สิทธิกำลังพลในการขอรับพระราชทานเลื่อนยศสูงขึ้น

ค. การพิจารณาบำเหน็จประจำปี

ง. การรายงานสถานภาพกำลังพลของหน่วย ตามหลักเกณฑ์ที่กองทัพ
กำหนดขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ใช้ระบบงานในกรมกำลังพลทหารเรือเป็นกรณีศึกษา โดยใช้ข้อมูลของ
ข้าราชการสัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือเป็นข้อมูลหลัก

2. ใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ CPU 80386 ที่มีขนาดของหน่วยความจำ
หลัก 1 MB และหน่วยความจำสำรอง 40 MB เป็นเครื่องที่ใช้ในการทดสอบโปรแกรม

3. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ฟอกซ์เบส (Foxbase) ภาษาไทย ในการจัดการ
ฐานข้อมูล

ขั้นตอนและการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาระบบงานของหน่วยต่างๆ ในกรมกำลังพลทหารเรือ
2. ศึกษารูปแบบของข้อมูลที่ใช้งานในระดับปฏิบัติ และลักษณะของการสอบถามข้อสนเทศของผู้บริหารในกรมกำลังพลทหารเรือ
3. ออกแบบระบบฐานข้อมูลสำหรับระบบงานกำลังพลของกองทัพเรือ
4. พัฒนาและทดสอบการทำงานของโปรแกรมสำหรับการเรียกใช้ข้อมูลสำหรับผู้บริหารในเรื่องของ
 - ก. การโยกย้ายข้าราชการประจำปี
 - ข. สิทธิกำลังพลในการขอรับพระราชทานเลื่อนชั้นยศสูงขึ้น
 - ค. การพิจารณาบำเหน็จประจำปี
 - ง. การรายงานสภาพกำลังพลตามหลักเกณฑ์ที่กองทัพเรือกำหนดขึ้น
5. จัดทำระบบรักษาความปลอดภัยให้สามารถเข้าถึงระบบได้ตามความจำเป็นทั้งการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลของผู้ปฏิบัติงาน และการสอบถามข้อสนเทศของผู้บริหาร
6. จัดทำระบบพจนานุกรมข้อมูล สำหรับการใช้งานและพัฒนาระบบงานในอนาคต
7. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. กรมกำลังพลทหารเรือ สามารถนำโปรแกรมที่พัฒนา ไปใช้ปฏิบัติการกิจด้านการบริหารกำลังพล ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการของผู้บริหาร
2. การสืบค้นข้อสนเทศ สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็ว ช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานด้านนโยบายได้เร็วขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ
3. เพื่อให้ระบบงานสาขานอื่นของกองทัพเรือ นำข้อมูลกำลังพลนี้ไปใช้ประโยชน์ต่อระบบงานของตนได้อย่างต่อเนื่อง
4. สามารถพัฒนาให้ใช้งานในหน่วยงานที่มีลักษณะงานใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะงานทางด้านกำลังพลของทหารในเหล่าทัพอื่น